

Colofon:

Radius Flits is een uitgave van de
Raad voor Rechtsbijstand 's-Hertogenbosch,
Postbus 70503,
5201 CD 's-Hertogenbosch
Tel.: (073) 6814100 fax: (073) 6148586
Helpdesk: (0900) 2020715
(€0,10 per minuut)
E-mail: rvrinfo@htb.rvr.org
Internet: www.rvr.org
Vormgeving: Protekst 's-Hertogenbosch,
Druk: Drukkerij de Regenboog,
's-Hertogenbosch

Vervolg klanttevredenheidsonderzoek

In het klanttevredenheidsonderzoek waarover in de vorige Radiusflits, nummer 27, reeds is gepubliceerd, is niet alleen gevraagd naar de waardering voor diverse diensten of prestaties, maar ook naar het belang dat rechtsbijstandverleners daaraan hechten. Daarbij is duidelijk geworden dat een snelle doorlooptijd bij het afhandelen van toevoegingsaanvragen het allerbelangrijkste is voor advocaten. Verder zorgen vooral de bewerkelijke zaken voor de nodige ontevredenheid. Pluspunten zijn de telefonische bereikbaarheid, de informatievoorziening (nieuwsbrieven, mailings, internetsite), de vaststelling van de vergoedingen en de tijdigheid van de betalingen.

Actielijst

De Raad heeft op basis van

de resultaten van het onderzoek een actielijst opgesteld. Die is mede gebaseerd op opmerkingen die advocaten en mediators in de open vragen hebben gemaakt. Daar is veelvuldig gebruik van gemaakt en de richting was redelijk duidelijk. Natuurlijk hebben we niet alle suggesties kunnen verwerken. Het moet behapbaar zijn en het is bovendien beter een aantal zaken goed aan te pakken dan teveel tegelijk en dan uiteindelijk nog geen vooruitgang te boeken. De Raad denkt met deze lijst voorlopig goed aan de slag te kunnen en kan daarmee naar verwachting tegemoet komen aan de belangrijkste wensen van de cliënten. De actielijst ziet er als volgt uit:

- Terugdringen doorlooptijden toevoegen, peiljaarverlegging en bewerkelijke zaken tot een iets onder het door de klanten genoemd aanvaardbaar niveau (nader

In dit nummer o.a.:

Vervolg Klanttevredenheidsonderzoek

Pardonregeling

Inkomen, vermogen en eigen bijdrage

Formulieren voor peiljaarverlegging verkrijgbaar bij de Raad

Landelijke uniformering

De belangrijkste wijzigingen op het terrein van het toevoegrecht

Regels resultaatbeoordeling VIValt

Peiljaarverlegging in bezwaar

te bepalen).

- Regelmatiger communiceren over verwachtingen met betrekking tot de doorlooptijden. Bijvoorbeeld bij technische problemen, stijging van het aantal verzoeken, kantoorluiting of andere aspecten die invloed kunnen hebben op de doorlooptijd.

- Eenduidig communiceren over beleid m.b.t. peiljaarverlegging en bewerkelijke zaken

- Voor deze communicatie zal de Raad onder meer gebruik gaan maken van korte elektronische nieuwsbrieven. Daartoe gaat hij het adresbestand waar nodig aanvullen met e-mailadressen. Dat gaat via BAR beheer gebeuren.

- Aanpassing procedure peiljaarverlegging door vereenvoudiging van het formulier.

- Betere motivering afwijzingen.

De mogelijkheden daartoe zijn momenteel beperkt, maar worden verruimd zodra het nieuwe informatiesysteem In@gras in gebruik wordt genomen (2009).

Afstemming

De Dekens in het ressort 's-Hertogenbosch hebben een overzicht van de geplande acties ontvangen. Met hen wil de Raad de voortgang nader afstemmen. Inmiddels zijn de Dekens uitgenodigd om de resultaten van het onderzoek en het actieplan nader met de Raad te bespreken.

Medewerking nodig

De Raad is gemotiveerd om het actieplan te gaan uitvoeren. Daarvoor is ook wel de medewerking van de deelnemers zelf nodig. Daar rekenen we dan ook een beetje op. Bovendien kunnen niet alle wensen gerealiseerd worden. Nu VIValt in werking is getreden, moet de Raad de aanvraag zelf eerst toetsen bij de Gemeentelijke Basis Administratie (GBA) en de belastingdienst.

Dat kost nu eenmaal tijd, waarop de Raad zelf geen invloed kan uitoefenen. Binnen 10 werkdagen – als althans geen onvolledigstelling nodig is – moet een beslissing over de aanvraag echter in de regel zeker mogelijk zijn en dat lukt inmiddels in verreweg de meeste gevallen ook wel. Tegen die achtergrond is het natuurlijk jammer dat de voorraad ten tijde van het onderzoek te groot was en de afhandelingstermijn te lang. Dat was onder meer het gevolg van een volumegroei. De voorraad is nu echter op een acceptabel peil. De huidige praktijk leert dus dat een doorlooptijd van 10 dagen haalbaar en dus realistisch is. Het betreft hier dan de tijd vanaf het moment dat de aanvraag bij de Raad op de deurmat valt tot het moment dat de post wordt weggebracht. De peiljaarverleggingen kan de Raad in de regel binnen 20 werkdagen afwikkelen mits de benodigde gegevens zijn aangeleverd. De Raden buigen zich inmiddels al over de wijze waarop het verzoek om een peiljaarverlegging wordt ingediend, omdat de huidige formulieren als erg lastig worden ervaren.

Bewerkelijke zaken beoordelen blijft een lastig aspect van de dienstverlening. Hier doen zich gemakkelijk verschillen van inzicht voor. De Raden gaan meer uniformeren, maar de aanvragen zullen hoe dan ook getoetst moeten worden aan de geldende wet- en regelgeving en het daarop gebaseerde beleid van de Raden en dat zal ongetwijfeld niet altijd tot tevredenheid bij rechtsbijstandverleners leiden (zie ook Radiusflits nummer 27).

De Raad zal u over de uitwerking van de plannen op de hoogte houden.

was vastgesteld. Ook in dit geval heeft het geen zin een verzoek peiljaarverlegging in te dienen. Wel kan er (net als bovengenoemd) een herzieningsverzoek worden ingediend bij de Raad.

is van een situatie waarin een verzoek peiljaarverlegging uitkomst kan bieden en indien dit het geval is of u dit het beste bij de Raad dan wel bij de Commissie kunt indienen.

Om dus, in het belang van rechtzoekende, alle rechtsgangen open te houden is het van belang goed na te gaan of er sprake

Mevrouw mr. M. Lely-Schuurman
Griffier van de Commissie voor Bezwaar

daadwerkelijk bezwaar tegen de primaire beslissing van de Raad wordt gemaakt en tevens een verzoek peiljaarverlegging ingediend wordt. De Commissie zal alsdan een beslissing moeten nemen op het bezwaar en op het verzoek peiljaarverlegging. Achteraf kan echter blijken dat er wel gesteld is dat bezwaar werd gemaakt, maar dat het eigenlijk alleen gaat om een verzoek peiljaarverlegging. In dat geval kan het dus zijn dat er voor rechtzoekende een rechtsmiddelen verloren gaat. Dit is niet alleen onwenselijk voor rechtzoekende maar vaak ook niet nodig.

De vraag is dus, wanneer het verzoek peiljaarverlegging in te dienen bij de Raad of wanneer kan het beter worden aangebracht als bezwaar bij de Commissie voor Bezwaar.

Peiljaarverlegging bij de Raad:

- Er is sprake van een financiële afwijzing of van een besluit waarbij een eigen bijdrage van € 148,- of hoger is opgelegd. Het verzamelinkomen en/of vermogen van het (oorspronkelijke) peiljaar is/zijn juist, maar er hebben zich omstandigheden voorgedaan waardoor het actuele inkomen en/of vermogen in de actuele situatie lager is dan het inkomen en/of vermogen in het peiljaar.

N.B. Indien het gaat om een besluit waarbij een eigen bijdrage van € 148,- of hoger is opgelegd, moet er sprake zijn van een minimale terugval van 15 % van het inkomen (artikel 34c lid 2 Wet op de rechtsbijstand).

Peiljaarverlegging bij de Commissie:

- Er is sprake van een inhoudelijke en financiële afwijzing. Egen de inhoudelijke afwijzing wordt bezwaar gemaakt en er

is tevens sprake van een terugval van het actuele inkomen en/of vermogen ten opzichte van het gehanteerde peiljaar.

Er zijn ook situaties dat een verzoek peiljaarverlegging in het geheel geen uitkomst biedt tegen een financiële afwijzing of een (te hoge) eigen bijdrage.

- Hier is sprake van indien de laagste eigen bijdrage is opgelegd. Verlaging door peiljaarverlegging is geen optie, alleen een verzoek om nihilstelling en daarmee dus een beroep op artikel 11 Besluit draagkracht- en toevoegcriteria kan hier uitkomst bieden.

- Of indien er bezwaar is ingediend tegen de beslissing van de belastingdienst. Het bezwaar heeft betrekking op de hoogte van het inkomen en/of vermogen van het, door de Raad, gehanteerde peiljaar.

Een verzoek peiljaarverlegging kan alleen in behandeling genomen worden indien er zich omstandigheden hebben voorgedaan waardoor het actuele inkomen en/of vermogen lager is dan dat van het peiljaar. Dus indien er geen sprake is van terugval van het inkomen en/of vermogen kan er geen verzoek peiljaarverlegging plaatsvinden. Wel kan, indien de belastingdienst een besluit heeft genomen op het bezwaar en het inkomen en/of vermogen lager is/zijn vastgesteld dan het oorspronkelijke inkomen en/of vermogen, een herzieningsverzoek worden ingediend bij de Raad (artikel 4:6 Algemene wet bestuursrecht). N.B. Er moet dan wel sprake zijn van een definitief vastgesteld inkomen en/of vermogen.

- Het kan ook zijn dat er reeds op een bovengenoemd bezwaar is beslist door de belastingdienst en dat gebleken is dat het inkomen en/of vermogen te hoog

Pardonregeling

In een eerder stadium - zie daarvoor Radius Flits nummer 26 - hebben de raden hun toevoegbeleid uiteengezet terzake de pardonregeling, de afwikkeling van de nalatenschap van de oude Vreemdelingenwet. Naar aanleiding van de vragen die de raden hierover bereiken, lichten de raden één en ander nogmaals toe.

Een verblijfsvergunning op grond van de regeling wordt ambtshalve verleend. Als een vreemdeling denkt dat hij in aanmerking komt voor een verblijfsvergunning op grond van de pardonregeling en bekend is bij de IND, DT&V of gemeente hoeft hij helemaal niets te doen. De IND neemt zonodig zelf contact met de vreemdeling op. De vreemdeling die voor een vergunning in aanmerking komt, kan zich niet zelf aanmelden en ontvangt automatisch een brief van de IND. Een verzoek om toevoeging voor het aanvragen van een vergunning zal dan ook worden afgewezen als zijnde van elke grond ontbloeit (artikel 12 lid 2 sub a Wrb). Ook worden hiervoor geen lichte adviestoevoegingen afgegeven.

Personen die volgens de regeling niet voor een verblijfsvergunning in aanmerking komen, ontvangen daarvan geen bericht. Een volgende optie is dat iemand verzoekt om toelating tot de pardonregeling, omdat er geen ambtshalve toetsing heeft plaatsgevonden.

Denkt men toch in aanmerking te komen voor de regeling dan dient men zich zelf te melden bij de plaatselijke meldpunten. Hiervoor wordt geen toevoeging en ook geen lichte advies toevoeging afgegeven. Het gaat

om activiteiten die men zelf kan verrichten, te vergelijken met het aanvragen van een uitkering of vergunning waarvoor ook geen toevoeging wordt verstrekt (artikel 12 lid 2 sub g Wrb, artikel 8 lid 1 sub a Brt).

Ingevolge artikel 8 lid 2 Brt kan in afwijking van de hoofdregel wel een toevoeging in het kader van de pardonregeling worden afgegeven, indien de bijzondere feitelijke of juridische ingewikkeldheid van het geval dat vereist. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan de situatie dat de IND gedurende de ambtshalve beoordeling nadere informatie vraagt over de juistheid van de identiteit van de vreemdeling. Afwijking van de hoofdregel kan pas aan de orde zijn indien de feitelijke of juridische ingewikkeldheid van de zaak voldoende is gedocumenteerd en toegelicht.

Volgens de Algemene wet bestuursrecht is een besluit alleen een positieve beschikking, d.w.z. er moet iets veranderen in rechten en plichten. Indien de rechtzoekende geen aanbod/beslissing ontvangt, verandert er in principe niets. Bezwaar en beroep zijn niet mogelijk. Waar aangegeven wordt dat bezwaar zal worden gemaakt, zal niet worden toegevoegd. Ook een weigering van een burgemeester om op verzoek van de betrokkene een positief advies uit te brengen, leidt er niet toe dat de betrokkene gebruik zou kunnen maken van de rechtsmiddelen uit de Awb. Derhalve wordt daarvoor evenmin toegevoegd.

Inkomen, vermogen en eigen bijdrage per 1 januari 2008

Met ingang van 1 januari 2008 gelden de hieronder genoemde inkomens- en vermogensgrenzen en eigen bijdragen voor de gesubsidieerde rechtsbijstand en gesubsidieerde mediation. De Wet op de rechtsbijstand bepaalt dat de Raad voor rechtsbijstand dient uit te gaan van de fiscale gegevens uit 2006 (het peiljaar). Deze gegevens worden door de belastingdienst aan de Raad verstrekt.

Inkomensnormen en eigen bijdragen reguliere toevoeging

gehuwd, samenwonend of eenoudergezin		alleenstaand
fiscaal jaarinkomen	eigen bijdrage	fiscaal jaarinkomen
t/m € 22.500	€ 94*	t/m € 16.200
€ 22.501 - € 23.300	€ 148	€ 16.201 - € 16.700
€ 23.301 - € 24.600	€ 255	€ 16.701 - € 17.500
€ 24.601 - € 27.300	€ 449	€ 17.501 - € 19.300
€ 27.301 - € 32.400	€ 705	€ 19.301 - € 22.900

* In strafzaken wordt in de laagste inkomenscategorie geen eigen bijdrage opgelegd

Inkomensnormen en eigen bijdragen mediation

	eigen bijdrage		bij een fiscaal jaarinkomen in het peiljaar van	
	tot vier uur	vier uur of meer, een surplus van:	gehuwd, samenwonend of eenoudergezin	alleenstaand
Trede 1	€ 47	nihil	t/m € 22.500	t/m € 16.200
Trede 2	€ 47	€ 47	€ 22.501 - € 32.400	€ 16.201 - € 22.900

In dit geval is de uitbetaling van € 4.000 voor vakantietoeslag/-dagen niet het gevolg van de verleende rechtsbijstand en blijft buiten beschouwing.

Het achterstallig loon en de ontslagvergoeding worden wel bij de resultaatsbeoordeling in aanmerking genomen.

De terug te betalen bijstand mag - indien deze verplichting aangetoond kan worden - afgetrokken worden van het betaalde bedrag aan achterstallig loon, nu het hier om een inkomensvervangende

uitkering gaat die voor het noodzakelijke levensonderhoud noodzakelijk was. Er is daarmee sprake van een aantoonbare inkomensgerelateerde terugvordering.

Per saldo is het resultaat (€ 3.900 - € 2.000) + € 6.600 = € 8.500 netto.

Het resultaat blijft onder het heffingvrij vermogen, de toevoeging wordt niet ingetrokken.

Bij bijvoorbeeld onderhandse leningen (bij familieleden e.d.) is geen sprake van een aantoonbare inkomensgerelateerde terugvordering.

Bericht van de Commissie voor Bezwaar Peiljaarverlegging in bezwaar

Op grond van artikel 34e Wet op de rechtsbijstand is het mogelijk om in bezwaar tevens een verzoek peiljaarverlegging in te dienen. Het voordeel hiervan is dat bij de beslissing op bezwaar tegelijkertijd kan worden beslist op het verzoek peiljaarverlegging dat is ingediend. Wat echter vaak over het hoofd gezien wordt, is dat er voor de rechtzoekende ook een (groot) nadeel aan zit.

Met enige regelmaat ontvangt de Commissie een bezwaar waarin enkel om peiljaarverlegging wordt gevraagd. Indien uit het bezwaar duidelijk valt af te leiden dat het enkel gaat om een verzoek peiljaarverlegging en dat men het dus eigenlijk niet oneens is met de financiële gegevens zoals deze gesteld worden in het besluit, maar dat er slechts sprake is van een terugval van het inkomen daarna, zal de Commissie dit bezwaar aanmerken

als een verzoek peiljaarverlegging. De Commissie stuurt een brief aan de bezwaarmaker, waarin wordt vermeld dat het bezwaar wordt aangemerkt als een verzoek peiljaarverlegging en dat het wordt doorgestuurd aan de Raad. De Raad handelt vervolgens het verzoek verder af. Voordeel van deze methode is dat tegen de beslissing van de Raad op het verzoek om peiljaarverlegging bezwaar bij de Commissie open staat en voor rechtzoekende geen rechtsmiddel verloren gaat. Zodra namelijk door de Commissie voor bezwaar wordt beslist op een verzoek peiljaarverlegging, staat er slechts nog de mogelijkheid van beroep bij de rechtbank open. Indien onmiddellijk duidelijk is dat het enkel gaat om de peiljaarverlegging zal de Commissie echter altijd bovenstaande methode volgen en blijven alle rechtsgangen open.

Lastiger wordt het, als blijkt dat ook

En als bij echtscheiding de opbrengst van de echtelijke koopwoning nog niet bekend is?

Na echtscheiding staat de echtelijke woning nog te koop en is de exacte opbrengst nog niet bekend.

Beoordeling Raad voor Rechtsbijstand

De Raad gaat voor de beoordeling van het resultaat uit van gegevens betreffende de verkooptaxatie/vraagprijs minus de hypotheekschuld of de WOZ-waarde minus de hypotheekschuld. De beoordeling kan leiden tot het intrekken of in stand laten van de toevoeging. Indien de toevoeging in stand blijft, dan kan ook de toevoegingvergoeding vastgesteld worden.

Echtscheiding en overbedeling

Op de bankrekening van de man staat na de beschrijving van de boedel een bedrag van € 30.000,-, de vrouw heeft € 20.000,- op haar rekening staan. Vanwege overbedeling van de man heeft de vrouw een vordering op de man van € 5000,-

Beoordeling Raad voor Rechtsbijstand

De gemeenschappelijke boedel bedraagt € 50.000. De scheiding en deling van de boedel wordt bekrachtigd met de echtscheiding. Beide partners hebben recht op € 25.000 (vordering). De vordering van de vrouw op de man wegens onderbedeling is € 5.000. Voor de resultaatsbeoordeling is niet het bedrag van € 5.000 relevant, maar de vordering van € 25.000 die beiden hebben op de gemeenschappelijke boedel. Het bedrag ligt ruim boven de vrijstelling en de toevoeging wordt daarom ingetrokken.

Ontbinding arbeidsovereenkomst. Hoe moet ik een toegekende ontslagvergoeding plaatsen in het kader van een resultaatsbeoordeling?

Een man (alleenstaand) krijgt ontslag en ontvangt € 30.000 bruto (€ 17.400,- netto) als ontbindingsvergoeding.

Beoordeling Raad voor Rechtsbijstand

Het door de Raad buiten beschouwing te laten vermogen (in 2008) is in dit geval voor de resultaatsbeoordeling de helft van € 20.315, dus € 10.158.

De ontbindingsvergoeding wordt bij de resultaatsbeoordeling in aanmerking genomen en bedraagt netto € 17.400. Dat resultaat ligt boven de helft van het heffingvrij vermogen. De toevoeging wordt dus ingetrokken.

Achterstallig loon en ontslagvergoeding en tijdelijk vervangende uitkering.

Een man (alleenstaand) wordt ontslagen. Hij krijgt daarbij € 4.000 vakantietoelage en resterende vakantiedagen uitbetaald. De man krijgt vervolgens geen WW maar een bijstandsuitkering.

Het ontslag wordt door een advocaat aangevochten en er volgt een schikking. Bij de afgesproken ontbinding van de arbeidsovereenkomst wordt netto € 3.900 achterstallig loon doorbetaald en een ontslagvergoeding van bruto € 10.000 (in dit geval netto € 6.600). Bij declaratie van de toevoeging wordt gemeld dat de man € 2.000 bijstand moet terugbetalen.

Beoordeling Raad voor Rechtsbijstand

Het heffingvrij vermogen is in dit geval 50 % van € 20.315 dus € 10.158.

Vermogensnormen reguliere toevoeging en mediation

Er bestaat geen recht op gesubsidieerde rechtsbijstand en gesubsidieerde mediation als het vermogen in box 3 in 2006 (het peiljaar) hoger is dan het van toepassing zijnde heffingvrij vermogen.

Heffingvrij vermogen

	vrijgesteld per persoon	toeslag per minderjarig kind
2006 (het peiljaar)	€ 19.698	€ 2.631

Bij 65+ geldt nog een extra heffingvrij vermogen van maximaal € 26.076

Normen lichte adviestoevoeging

Voor de lichte adviestoevoeging gelden toepasselijke normen per 1 januari 2008 zijn afwijkende inkomens- en vermogensnormen hieronder weergegeven. en een afwijkende eigen bijdrage. De

Inkomensnormen en eigen bijdrage

gehuwd, samenwonend of eenoudergezin		alleenstaand
netto maandinkomen	eigen bijdrage	netto maandinkomen
0 - € 2.240	€ 13,50	0 - € 1.593

Vermogensnormen

Er bestaat geen recht op een lichte adviestoevoeging als het vermogen in box 3 in 2008 hoger is dan het van toepassing zijnde heffingvrij vermogen.

Heffingvrij vermogen

	vrijgesteld per persoon*	toeslag per minderjarig kind
2008	€ 20.315	€ 2.715

Bij 65+ geldt nog een extra heffingvrij vermogen van maximaal € 26.892.

Toepassingsbereik nieuwe normen

De geïndexeerde draagkrachtgrenzen en verhoogde eigen bijdragen, zoals hierboven in schema gezet, gelden voor aanvragen die binnenkomen (of zijn binnengekomen) op of na 1 januari 2008 (regulier peiljaar is dan twee jaar terug, dus 2006). De aanvraagdatum is daarvoor beslissend, waar vóór de Vivaltwijzigingen de besluitdatum beslissend was.

De aanvragen van vóór 1 januari 2008 worden afgewerkt met het draagkrachtregime en de eigen bijdragen van 2007 en het peiljaar 2005.

Dat heeft ook consequenties voor de mogelijkheid van peiljaarverlegging. Voor

de aanvragen waarvoor 2005 als peiljaar geldt, is (en blijft) 2007 het jaar dat van toepassing is bij de peiljaarverlegging en dus nooit 2008. De omstandigheden van 2007 zijn dus bepalend.

Er kan dus een aanvraag eind december 2007 binnen zijn gekomen bij de Raad, die de Raad in januari 2008 nog regulier behandelt volgens peiljaar 2005. Daarna kan een verzoek peiljaarverlegging komen met als motief ontslag op staande voet eind december (gevolgen in 2008). Als betrokkene verder geheel 2007 gewerkt heeft en er ook geen andere verandering van financiële omstandigheden heeft plaatsgevonden, zal zo'n verzoek om PJV dan ook niet gehonoreerd kunnen worden.

Formulieren peiljaarverlegging beschikbaar bij de Raad en via de internetsite

Voor aanvragen die binnenkomen (of zijn binnengekomen) op of na 1 januari 2008 (regulier peiljaar is dan twee jaar terug, dus 2006) gelden andere normen, met name ook fiscaal. Dit heeft tot gevolg dat er ook een ander formulier peiljaarverlegging 2008 van toepassing is. Dit formulier kunt u bij de receptie van Raad opvragen, maar is ook via internet beschikbaar: zie het formulier "peiljaarverlegging 2008" onder informatie

voor rechtsbijstandverleners: downloads op www.rvt.org bij het blokje "Inkomen en vermogen". Op dit moment wordt bij de raden overigens gewerkt aan een nieuw opgezet formulier dat toegankelijker moet worden en makkelijker in te vullen. De verwachting is dat dit nieuwe formulier in de loop van het voorjaar beschikbaar komt. U zult daarover dan geïnformeerd worden.

Aanvraagformulieren extra uren

In de vorige Radius Flits nummer 27 was een uitgebreide samenvatting opgenomen van het rapport dat een landelijke werkgroep had opgesteld ter bevordering van de uniformering van het uitvoeringsbeleid in extra urenzaken. Daarin zijn onder meer de criteria opgenomen voor de selectie,

beoordeling en honorering van verzoeken om extra uren. De Raden hebben besloten deze criteria per 1 januari 2008 landelijk uniform toe te passen en tevens een uniforme set formulieren voor te schrijven, bestaande uit een aanvraagformulier EXU met begrotingsformulieren onderscheiden voor

In geval rechtzoekende bezwaar maakt tegen de intrekking van de toevoeging en de zaak wordt herzien, zal de advocaat worden

geïnformeerd, omdat hij of zij in dit geval belanghebbende kan zijn

Bijlage: voorbeelden resultaatsbeoordeling

Echtscheiding en koopwoning: de woning wordt tijdens de echtscheidingsprocedure verkocht en de hypotheekschuld wordt afgelost. Er resteert een bedrag van € 60.000.

Man en vrouw verdelen het bedrag en krijgen beiden € 30.000. De man heeft dit hele bedrag aanbetaald op de koopsom van een nieuwe woning. De vrouw heeft € 15.000 voor herinrichtingskosten besteed en nog € 15.000 over.

Beoordeling Raad voor Rechtsbijstand

De toevoeging geldt voor de echtscheiding, inclusief de boedelscheiding. Partijen zijn er bij het afgeven van de toevoeging op gewezen dat de toevoeging resultaatsgebonden was en dat de toevoeging ingetrokken kan worden. Het na aflossing van de hypotheek resterende bedrag wordt als resultaat van de rechtsbijstand beschouwd. Beide partijen hebben een bedrag ontvangen dat groter is dan het heffingvrij vermogen. Het feit dat de opbrengst is besteed aan de door ieder van beiden gekozen bestemmingen van de opbrengst worden niet als zwaarwegende omstandigheden gezien. Evenmin is van belang dat het geldbedrag in goederen is omgezet.

Beide toevoegingen worden derhalve ingetrokken.

Echtscheiding en koopwoning: één partij wordt uitgekocht. Hoe kan de resultaatsbeoordeling dan

plaatsvinden?

Na echtscheiding blijft de man wonen in de voormalig echtelijke woning en koopt de vrouw uit voor een bedrag van € 40.000,- (dit ligt boven de vrijlating). Mevrouw gaat woonruimte huren of koopt pas later een andere woning.

Beoordeling Raad voor Rechtsbijstand

De man houdt in dit geval de toevoeging. De vrouw heeft vermogen boven de norm en haar toevoeging wordt daarom ingetrokken.

Echtscheiding en koopwoning: stel dat de uitbetaling in termijnen plaats vindt.

Na echtscheiding blijft de vrouw wonen in de voormalig echtelijke woning en koopt de man uit, die een woning gaat huren. De man ontvangt de uitkoopsom ad € 25.000,- in drie jaarlijkse termijnen (de totale vordering is boven de norm).

Beoordeling Raad voor Rechtsbijstand

De vordering die de man op de vrouw heeft is exact bekend, het resultaat kan beoordeeld worden. Dat partijen afspreken dat er in termijnen betaald wordt staat hen vrij, maar doet niet af aan het feit dat de man een exact bepaalde vordering op de vrouw heeft die boven de norm uit komt. Daarom wordt zijn toevoeging ingetrokken.

Datzelfde geldt als is besloten de woning vooralsnog niet te verkopen.

omstandigheden moeten aannemelijk worden gemaakt.

Er is géén sprake van zwaarwegende omstandigheden indien:

- de rechtzoekende de opbrengst van de zaak voor een bepaald doel wil bestemmen of al heeft bestemd, zoals:

- de aflossing van een schuld. N.B: dit laatste is alleen anders in het geval van boedelscheiding. Voor zover de rechtzoekende met de aan hem of haar toevallende opbrengsten/positieve vermogensbestanddelen huwelijkse schulden af moet lossen, wordt daarmee bij de vaststelling van de hoogte van het resultaat rekening gehouden. Dat vloeit voort uit het karakter van de boedelscheiding, waarbij immers een conglomeraat van bezittingen en schulden wordt verdeeld.

- specifieke uitgaven zoals de aankoop van een woning of andere goederen;

- een pensioenvoorziening.

- de rechtzoekende een vordering heeft en nog niet over de desbetreffende geldsom kan beschikken. Dit wil niet zeggen dat er sprake is van zwaarwegende omstandigheden. De wettekst spreekt immers duidelijk over een vordering. Dit speelt onder andere bij het te koop staan van een woning. In dat geval kan afgerekend worden op basis van de vraagprijs minus de hypotheek of op basis van de WOZ-waarde minus de hypotheek.

Van zwaarwegende omstandigheden kan pas worden gesproken indien een vordering of geldsom oninbaar is, bijvoorbeeld vanwege faillissement of omdat conservatoir derdenbeslag is gelegd op de geldsom c.q. de vordering, waardoor de geldsom niet binnen afzienbare tijd beschikbaar is.

Ook kan van zwaarwegende omstandigheden sprake zijn indien het resultaat niet

binnen afzienbare termijn beschikbaar komt omdat de rechter heeft bepaald dat schadevergoeding/smartengeld in termijnen mag worden betaald. Eén en ander moet aannemelijk worden gemaakt, bijvoorbeeld met een vonnis of een brief van de deurwaarder.

Wanneer volgt na het voornemen een intrekkingsbesluit?

Na bekendmaking van het voornemen wordt de toevoeging ingetrokken indien:

- Geen reactie op het voornemen is ontvangen.

- Door de rechtzoekende aangevoerde zwaarwegende omstandigheden niet zijn gehonoreerd.

De beschikking wordt verstuurd naar de rechtzoekende en de advocaat. Indien de toevoeging wordt ingetrokken wordt de aanvraag van de vergoeding afgewezen.

Zowel de rechtzoekende als de advocaat zijn belanghebbende bij het besluit en kunnen daartegen bezwaar maken.

Welke rechtsgevolgen heeft een intrekkingsbesluit?

Intrekking van de toevoeging heeft de volgende gevolgen:

- De rechtzoekende heeft met terugwerkende kracht geen aanspraak meer op gesubsidieerde rechtsbijstand.

- Indien er in een zaak sprake is geweest van toevoeging bij (een) vorige instantie(s) wordt deze toevoeging op de gebruikelijke wijze vastgesteld. Deze wordt niet ingetrokken. De resultaatsbeoordeling beperkt zich namelijk uitsluitend tot de laatst afgegeven toevoeging.

- Indien er reeds een vergoeding is uitbetaald op de toevoeging bij de vorige instantie blijft deze van kracht.

straf- en civiele zaken. Deze set formulieren "Aanvraagformulier extra uren, inclusief kunt u bij de Raad opvragen (mevrouw modelbegrotingen" onder informatie voor S. Bollen-van Balkom), maar is ook via rechtsbijstandverleners: downloads op internet beschikbaar: zie het formulier www.rvr.org bij het blokje "Toevoegingen".

Wijzigingen toevoegrecht vreemdelingen-zaken in nieuw Handboek Toevoegen

In juli van het vorig jaar hebt u het nieuwe Handboek Toevoegen ontvangen. Daarmee zijn voor nieuwe aanvragen het oude handboek en de daarin opgenomen beleidsregels komen te vervallen. Ter informatie volgen hieronder kort samengevat de belangrijkste wijzigingen op het terrein van het toevoegrecht in vreemdelingenzaken:

• Artikel 28 Wet op de rechtsbijstand (Wrb), pagina 11, aantekening 15:

De aanvraag vtv buiten het AC

Voor rechtsbijstand in de AC-procedure wordt geen toevoeging verleend. Indien de aanvraag buiten de AC-procedure wordt afgehandeld kan hiervoor wel een toevoeging worden verstrekt. De toevoeging terzake de aanvraag en het voornemen asiel omvatten o.a. de volgende werkzaamheden: voorbereiding nader gehoor, correcties/aanvullingen nader gehoor, het indienen van de zienswijze (inclusief een eventuele tweede zienswijze), advies over het al dan niet instellen van beroep.

In de hoger beroepsfase bij de Raad van State kan een toevoeging worden verleend voor het hoger beroep en de voorlopige voorziening. Voor de rechtsbijstand aan een gezin wordt in de eerste fase in beginsel één toevoeging verleend.

• Artikel 28 Wrb, pagina 12, aantekening 17:

Bij de aanvraag van een machtiging voorlopig verblijf (MVV) kunnen meerdere partijen belanghebbende zijn. De aanvrager (betrokkene) is direct belanghebbende bij de aanvraag MVV en dus ook bij een eventuele afwijzing ervan. De referent kan belanghebbende zijn, maar dit hoeft niet. De referent heeft hooguit een afgeleid belang, bij de aanvraag MVV.

Voor wat betreft de aanvraag van een toevoeging ter zake van de afwijzing van een aanvraag van een MVV is de aanvrager van de MVV (betrokkene) altijd direct belanghebbende, omdat dit de persoon is voor wie de beschikking is bestemd. Zoals gezegd heeft de referent hooguit een afgeleid belang (zie uitspraak Raad van State 8 november 2006, 200602619/1).

Gezien het vorenstaande moet bij de aanvraag van een toevoeging alleen de aanvrager (betrokkene) als rechtzoekende worden aangemerkt. Zijn/haar inkomen, en dat van de eventuele partner is dan ook bepalend voor de vaststelling van de draagkracht.

Drie situaties

o Rechtoekende bevindt zich (nog) in het buitenland. De Nota van Toelichting geeft aan dat de rechtoekende zelf een formulier (zie het formulier "Inkomen & vermogen" onder rechtsbijstandverleners; downloads op www.rvr.org) moet invullen voorzien van de nodige bewijsstukken, waarna door de Raad een berekening wordt uitgevoerd die het verzamelinkomen zo goed mogelijk benadert. Een (uitgebreide) toelichting van de rechtsbijstandverlener of een eigen verklaring van de rechtoekende zou kunnen volstaan om in de meeste gevallen de laagste eigen bijdrage op te kunnen leggen. De rechtoekende wordt als alleenstaande aangemerkt als in het buitenland geen gezamenlijke huishouding met een partner wordt gevoerd.

o Rechtoekende verblijft reeds in Nederland bij een partner (die ook referent kan zijn). In dat geval moet het inkomen en vermogen van de partner (ook als hij/zij referent is) gewoon worden meegenomen bij de financiële beoordeling en geldt de gehuwdennorm; er is immers sprake van een gezamenlijke huishouding.

o Rechtoekende verblijft reeds in Nederland, maar voert geen gezamenlijke huishouding met een partner in de zin van de Wrb. In dat geval wordt de rechtoekende als alleenstaande aangemerkt.

- **Artikel 32 Wrb, pagina 5, aantekening 4:**

Indien op een besluit in primo een bezwaar volgt, dan kan een toevoeging worden verleend voor de bezwaarprocedure. Hierop volgt een beslissing op bezwaar. Indien die beslissing op bezwaar wordt aangevochten, kan een toevoeging voor de procedure in beroep worden verleend.

Wanneer de beslissing op bezwaar door de rechtbank wordt vernietigd en het bestuursorgaan een nieuwe beslissing op bezwaar moet nemen met inachtneming van de uitspraak van de rechtbank, is er sprake van herleving van de bezwaarfase. Op grond van de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 12 augustus 1999 (H01.99.0054) wordt de hernieuwde behandeling van een bezwaarschrift aangemerkt als verlenging van dezelfde procedure in dezelfde instantie. In deze situatie wordt dus geen toevoeging verleend.

Indien het bestuursorgaan een nieuwe beslissing op het bezwaarschrift heeft genomen kan daarvan opnieuw in beroep worden gegaan bij de rechtbank. Dit wordt beschouwd als een nieuwe procedure waarvoor een nieuwe toevoeging wordt afgegeven.

- **Artikel 32 Wrb, pagina 6, aantekening 5:**

Het bestuursrechtelijke voornemen (bijvoorbeeld tot het intrekken van een uitkering, het voornemen tot ongewenstverklaring of het voornemen tot afwijzing van een MVV) speelt zich af in de voorfase. Hier wordt niet voor toegevoegd. Dit is alleen anders in asielzaken waar het voornemen expliciet als procedure is gedefinieerd in het Besluit vergoedingen rechtsbijstand 2000 (Bvr). Wanneer op grond van bijzondere omstandigheden wel een toevoeging wordt verleend, geldt deze uiteraard ook voor de bezwaarprocedure.

bestemming van de opbrengst van de zaak zijn niet van belang.

Als resultaat telt onder meer mee:

- achterstallig loon
- een loondervinguitkering
- een ontbindingsvergoeding/afkoopsom
- schadevergoeding/smartengeld
- bij echtscheiding: een betaling/vordering wegens overbedeling en de opbrengst van de verkoop van de woning, ook indien de woning tijdens de echtscheidingsprocedure reeds is verkocht.

Hoe wordt de hoogte van de geldsom bepaald?

Bij het bepalen van de hoogte van de geldsom gaat het om het netto bedrag dat wordt uitgekeerd, bijvoorbeeld loon na aftrek van loonheffing en premies.

Betalingen ineens of vorderingen op betaling ineens, met terugwerkende kracht, van eerder te ontvangen periodieke bedragen (loon, uitkering, alimentatie) worden wel in aanmerking genomen. Indien het resultaat ertoe leidt dat rechtoekende ook gehouden is tot terugbetaling van loon- of inkomstenvervangende uitkeringen, dan worden deze terugbetalingen tevens als (negatief) resultaat van de zaak beschouwd, mits deze uitkeringen betrekking hebben op dezelfde periode en de terugbetaling is aangetoond. Hieronder valt niet een terugbetaling van een onderhandse lening van familie.

Aanspraken op toekomstige periodiek te ontvangen bedragen (loon, uitkering, alimentatie) worden niet gekapitaliseerd en niet in aanmerking genomen.

Hoe hoog is het heffingvrij vermogen voor rechtoekende?

Indien uit de stukken blijkt dat het resultaat 50 % of meer bedraagt van het toepasselijke

heffingvrij vermogen, is er mogelijk reden tot intrekken van de toevoeging.

Hoe wordt het heffingvrij vermogen vastgesteld?

Om te kunnen bepalen wat het bedrag is dat gelijk is aan 50% van het heffingvrij vermogen, moet in de eerste plaats de leef- en gezinssituatie bij het eind van de zaak worden vastgesteld. Indien daarover bij de declaratie namens de rechtoekende geen andere informatie wordt verstrekt, zal de Raad uitgaan van de leef- en gezinssituatie ten tijde van de toevoegingsaanvraag.

Het heffingvrij vermogen is persoonsgebonden en bedraagt voor 2008:

- o € 20.315 per volwassene.
- o € 2.715 per minderjarig kind (op declaratiedatum).
- o max. € 26.892 ouderentoeslag bij 65+ (op declaratiedatum).

Hoe worden de opbrengst en het heffingvrij vermogen vergeleken?

Als de netto opbrengst meer bedraagt dan de helft van het vastgestelde heffingvrij vermogen, wordt de toevoeging met terugwerkende kracht ingetrokken.

Hoe wordt het voornemen intrekking van de toevoeging kenbaar gemaakt?

Het voornemen tot intrekking van de toevoeging wordt verstuurd naar de rechtoekende en een kopie naar de advocaat. De termijn waarbinnen op het voornemen gereageerd moet worden is twee weken.

Zwaarwegende omstandigheden

Een toevoeging wordt niet ingetrokken indien zwaarwegende omstandigheden zich daartegen verzetten. Zwaarwegende

over de alimentatie of over de omgang geprocedeerd in hoger beroep of cassatie dan wordt wel beoordeeld of er in de fase die door de voorafgaande toevoeging werd bestreken sprake is geweest van een resultaat (denk hierbij aan afwikkeling van de boedelscheiding).

In geval het ingestelde hoger beroep of de cassatie niet wordt doorgezet, zal alsnog over de voorgaande aanleg een resultaatsbeoordeling moeten plaatsvinden.

Een bestuursrechtelijke zaak is geëindigd indien deze:

- eindigt met vernietiging van het bestreden besluit;
- de rechter niet zelf in de zaak voorziet en
- er geen (hoger) beroep is ingesteld.

Wat wordt als resultaat van de zaak beschouwd?

Informatie over de opbrengst van de zaak zal verkregen moeten worden uit de beantwoording van vraag 5 van de toevoegingsdeclaratie en uit de bij de declaratie te overleggen stukken, zoals een vonnis, een beslissing op een bezwaarschrift, een convenant of mogelijk uit begeleidende correspondentie. NB: Er dienen dus altijd stukken meegestuurd te worden waaruit de financiële afwikkeling/verdeling van de zaak blijkt. Om de verantwoording in personen- en familiezaken te vergemakkelijken is er een formulierontwikkeld: Resultaatsbeoordeling in personen- en familiezaken. Dit formulier moet als bijlage bij de declaratie meegezonden worden. Het formulier is opgenomen onder de downloads voor rechtsbijstandverleners op de website van de raden (www.rvr.org).

Er moet een directe relatie zijn tussen de verleende rechtsbijstand en de opbrengst.

De wetgever heeft een eenvoudige beoordeling voor ogen gehad, die zich concentreert op het resultaat van de zaak. Derhalve blijft de verdere inkomens- en vermogenssituatie van de rechtzoekende geheel buiten beschouwing. De aanwezigheid van ander vermogen of het hebben van schulden doet derhalve niet terzake.

Indien er door partijen voorafgaand aan of tijdens de echtscheidingsprocedure afspraken zijn gemaakt ter verdeling van het vermogen welke onlosmakelijk met de echtscheidingsprocedure zijn verbonden, kan het onverdeelde vermogen bij de beoordeling in ogenschouw worden genomen. M.a.w.: het maakt niet uit of de boedelscheiding na afloop van de procedure plaatsvindt of dat daarop door partijen reeds is geanticipeerd.

Het resultaat van de zaak moet bestaan uit een geldsom of een vordering met betrekking tot een geldsom.

Volgens de Memorie van Toelichting telt de waarde van goederen die de rechtzoekende ontvangt niet mee voor de resultaatsbeoordeling. In dat verband valt te denken aan de waarde van onroerende of roerende zaken: zoals grond, een pand, een woning, een auto, een caravan, meubels, sieraden, antiek etc.

NB: Bij een echtscheidingsprocedure wordt een betaling/vordering wegens overbedeling en de opbrengst van de verkoop van de eigen woning tijdens de echtscheidingsprocedure wel als resultaat aangemerkt.

In het geval waarin partijen bij een echtscheidingstoevoeging zich verzoenen, is een resultaatsbeoordeling niet aan de orde, omdat partijen als resultaat van de zaak geen (vordering op een) geldsom krijgen.

De oorsprong, de rechtstitel of de

Regels Resultaatsbeoordeling VIValt

artikel 34g Wrb

Door VIValt zijn de inkomens- en de vermogenstoets voor de gesubsidieerde rechtbijstand ingrijpend gewijzigd. Als gevolg daarvan is de resultaatsbeoordeling geïntroduceerd. Deze geldt voor toevoegingen waarvan de raden de aanvraag hebben ontvangen op of na 1 april 2006. Oude voorwaardelijke toevoegingen worden nog getoetst op basis van de vroegere regelgeving.

De resultaatsbeoordeling geldt voor alle civiele en bestuursrechtelijke zaken en niet voor straf- en vreemdelingenzaken. In civiele en bestuursrechtelijke zaken beoordeelt de Raad voortaan na de indiening van de declaratie of de rechtzoekende op basis van het financiële resultaat van de zaak waarvoor de toevoeging werd verleend alsnog in staat moet worden geacht de kosten van rechtsbijstand zelf te dragen. Getoetst wordt of de rechtzoekende een geldsom of een vordering op een geldsom ontvangt ten hoogte van tenminste 50% van het heffingvrij vermogen.

Bij deze resultaatsbeoordeling zijn allerlei aspecten van belang. In het onderstaande wordt ter voorlichting van de advocatuur en rechtzoekende aangegeven hoe de raden met die aspecten omgaan en hoe zij met de hen toekomende beoordelingsruimte om zullen gaan.

Welke toevoegingen komen niet in aanmerking voor een resultaatsbeoordeling?

De wetgever heeft gekozen voor het uitgangspunt dat toevoegingen resultaatsgebonden zijn. Op dit uitgangs-

punt is in de wet een aantal uitzonderingen gemaakt. Van de resultaatsbeoordeling uitgezonderde toevoegingen (art 34g lid 2 Wrb) zijn:

- Zaken betreffende het strafrecht: code rechtscategorieën S of Z. Ook de voeging als benadeelde partij en de teruggave van in beslag genomen voorwerpen zijn van de resultaatsbeoordeling uitgesloten
- Zaken betreffende het vreemdelingenrecht: code V010-V048.
- De lichte adviestoevoeging. Dit geldt niet indien de LAT is gemuteerd in een reguliere toevoeging.

Bij uitgezonderde toevoegingen blijft het wel mogelijk dat de toevoeging wordt ingetrokken omdat de kosten van rechtsbijstand zijn verhaald op een derde.

Is de zaak waarvoor is toegevoegd geëindigd?

Een zaak is geëindigd indien:

- Er een schikking is bereikt.
- Er in laatste instantie definitief uitspraak is gedaan.

In het geval waarin er (hoger) beroep of cassatie wordt ingesteld, wordt de toevoeging voor de voorafgaande instantie zonder resultaatsbeoordeling op de gebruikelijke wijze vastgesteld. De resultaatsbeoordeling zal zich in dat geval uitsluitend uitstrekken tot de laatste afgegeven toevoeging waaronder de zaak alsnog wordt beëindigd.

Er wordt echter op deze regel één uitzondering gemaakt:

wordt er bij een echtscheiding alleen